

Capitolul 6

Nevoi, probleme, soluții



Capitolul 6

Nevoi, probleme, soluții

Demografie

Componenta demografică este esențială pentru dezvoltarea social-economică a oricărui oraș. Aceasta reprezintă elementul rațional și activ al mediului, de vigoarea, dinamica, structura, calitatea și responsabilitatea sa depinzând perspectivele tuturor celorlalte mutații antrenate de strategiile de dezvoltare.

Ca urmare a faptului că, în ultimii ani, populația Jimboliei cunoaște evoluții de ansamblu ușor negative, ilustrate în detaliu în Auditul teritorial, unele probleme demografice tind să se accentueze. Soluționarea acestora – deși depinde în mică măsură de autoritățile locale – ar putea îmbunătăți considerabil condiția demografică a Jimboliei, conducând la creșterea numărului populației, îndeosebi a celei tinere și apte de muncă, respectiv la creșterea pieței de consum și la performanțe sociale superioare.

Soluțiile care țin strict de politica demografică sunt apanajul mai degrabă al factorilor naționali de decizie, în timp ce la nivel local pot fi identificate soluții transsectoriale, din categoria celor sociale, locative, a politicii de taxe și impozite, a facilităților pentru îngrijirea sănătății sau pentru educație și formare. Efortul financiar presupus este, de regulă, însemnat, iar efectele se văd pe termen mediu și lung, dar dacă sunt bine gândite, pot fi de durată și cu multiple beneficii.

Probleme / Nevoi	Soluții
<ul style="list-style-type: none"> • Bilanțul demografic natural deficitar, datorită natalității tradițional reduse, aflată în scădere accentuată. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Acordarea unor stimulente locale familiilor cu mai mulți copii, respectiv a unor facilități pentru creșterea copiilor.
<ul style="list-style-type: none"> • Îmbătrânirea demografică și depopularea treptată a orașului, prin creșterea în ultimii ani a migrației externe pentru muncă. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sprijinirea locală a programului național Prima casă, acordarea de prime de instalare pentru tineri și încurajarea mediului antreprenorial local.
<ul style="list-style-type: none"> • Reducerea diversității etnoculturale tradiționale a populației orașului. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dezvoltarea relațiilor cu organizațiile reprezentative ale diverselor comunități etnoculturale originare din Jimbolia și împrejurimi. ✓ Introducerea de practici de discriminare pozitivă față de minorități, pentru a le sprijini conservarea și afirmarea.
<ul style="list-style-type: none"> • Dezechilibrul structural al populației ocupate, cu o pondere mult sub medie a populației ocupate de sex feminin. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Stimularea inițiativelor antreprenoriale care oferă locuri de muncă pentru femei. ✓ Acțiuni de promovare a valorilor familiei moderne și a egalității de șanse pentru toți cetățenii.

Economie

Centrată în ultimii ani pe dezvoltarea sectorului industrial prin atragerea de investitori străini, economia orașului Jimbolia a înregistrat progrese semnificative. Deși rata șomajului are valoarea cea mai scăzută din ultimii ani, veniturile populației nu au crescut foarte mult, deoarece majoritatea activităților industriale sunt bazate pe forță de muncă ieftină și pe producția cu valoare adăugată scăzută. În acest context, este necesară atragerea unor industrii bazate pe tehnologie înaltă și producție cu valoare adăugată ridicată, prin realizarea unei infrastructuri de afaceri care să corespundă intereselor potențialilor investitori. În același timp, dependența de companiile multinaționale reprezintă un risc major pentru economia orașului în situația în care firmele ar migra către locații externe cu costuri de producție mai reduse. De aceea, sprijinirea de către autoritățile publice locale a antreprenorilor care dezvoltă activități productive valorificând resurselor din spațiul microregional trebuie să reprezinte o prioritate.

De asemenea, este necesară întărirea sectorului serviciilor în economia locală, în prezent slab dimensionat, în special prin dezvoltarea serviciilor celor care aduc plus valoare adăugată ridicată. În vederea consolidării poziției de centru comercial polarizator a orașului Jimbolia pentru partea de vest a județului Timiș, este importantă înființarea unui centru expozițional și/sau organizarea unui târg pentru promovarea produselor reprezentative din microregiune și spațiul transfrontalier.

În ceea ce privește sectorul agricol, se observă o slabă diversificare a culturilor agricole, un grad scăzut de mecanizare la nivelul micilor exploatații agricole, piață de desfacere restrânsă pentru micii producători și lipsa filierelor de colectare, depozitare și valorificare a produselor agricole. Sprijinirea antreprenorilor locali din agricultură, încurajarea și promovarea agriculturii ecologice, înființarea de centre de colectare și distribuție a produselor agricole locale și dezvoltarea industriilor de prelucrare a acestora sunt doar câteva dintre soluțiile la nevoile unei agriculturi performante.

Nevoi / Probleme	Soluții
<ul style="list-style-type: none"> • Ponderea ridicată a activităților industriale bazate pe forță de muncă ieftină și pe producția cu valoare adăugată scăzută 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Atragerea industriilor ce utilizează tehnologie înaltă, bazate pe producția cu valoare adăugată ridicată
<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unei infrastructuri de susținere a afacerilor 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Realizarea unui parc de afaceri
<ul style="list-style-type: none"> • Insuficienta valorificare a parteneriatului public-privat 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Realizarea unor structuri asociative reprezentative pentru mediul de afaceri
<ul style="list-style-type: none"> • Slaba dezvoltare a antreprenoriatului local în sectorul industrial 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Încurajarea inițiativelor antreprenoriale locale prin acordarea de facilități antreprenorilor ✓ Redeschiderea centrului regional transfrontalier pentru incubarea afacerilor
<ul style="list-style-type: none"> • Insuficienta valorificare a resurselor la nivel microregional 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Mediatizarea oportunităților de afaceri din microregiune
<ul style="list-style-type: none"> • Ponderea scăzută a serviciilor în economia locală 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Susținerea dezvoltării serviciilor, în special a celor care aduc plus valoare adăugată ridicată
<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unor spații pentru desfășurarea unor 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Realizarea unui centru expozițional

târguri și expoziții care să promoveze produsele reprezentative din microregiune și spațiul transfrontalier	microregional și organizarea unui târg pentru promovarea produselor locale în vederea consolidării poziției de centru comercial polarizator a orașului Jimbolia pentru partea de vest a județului Timiș
• Piață de desfacere restrânsă pentru micii producători din agricultură	✓ Reabilitatea pieței agro-alimentare ✓ Reorientarea marilor retaileri către oferta de produse locale
• Slaba diversificare a culturilor agricole (dependența de cereale)	✓ Încurajarea și promovarea agriculturii ecologice
• Lipsa filierelor de colectare – depozitare – valorificare a produselor agricole locale	✓ Înființarea unui centru de colectare și distribuție a produselor agricole locale ✓ Dezvoltarea industriilor de prelucrare a produselor agro-alimentare

Infrastructura de transport și tehnico-edilitară. Spații publice. Spații verzi

Domeniul echipării infrastructurale și al serviciilor care îl operează este, pe bună dreptate, cel care a primit cea mai mare cotă de finanțare în cadrul POR 2014-2020, prin axa 4, dezvoltarea urbană durabilă, în scopul creșterii intensității și calității în deservirea populației și a economiei. Orașul Jimbolia beneficiază de o deservire infrastructurală satisfăcătoare care i-a permis până în prezent o dezvoltare stabilă, fără deficiențe majore datorate calității infrastructurii. Totuși, comparațiile la nivel național / european nu sunt la fel de avantajoase, fapt care reflectă nevoia de densificare, modernizare, eficientizare și flexibilizare a infrastructurilor interne ale orașului, respectiv dezideratul de integrare mai bună în sistemul național de transport. Acestea sunt condiții vitale pentru consolidarea capacității competitive a Jimboliei, pentru atragerea de investiții noi, în activități cu valoare adăugată mare, pentru creșterea conectivității și sentimentului populației locale de a fi parte activă în lumea globalizată în care evoluează.

Nevoi / Probleme	Soluții
• Lipsa șoselei de centură care să exteriorizeze traficul spre Vama Jimbolia	✓ Lobby eficient la autoritățile responsabile pentru rezolvarea problemelor de finanțare a acestui proiect
• Infrastructuri rutiere subdimensionate pe principalele direcții de afluire a circulației motorizate intraurbane și extraurbane	✓ Recalibrarea infrastructurilor de transport și circulație, cu specializarea și adaptarea lor la volumul și tipurile de trafic
• Lipsa de continuitate a infrastructurilor de circulație nemotorizată	✓ Extinderea pistelor de biciclete, pentru a forma rețele coerente, care să unească spațiile rezidențiale de cele de activități, respectiv de cele destinate destinderii și recreerii; ✓ Extinderea străzilor și piețelor pietonale, pentru a privilegia interacțiunea socială și spațiul civic.

• Starea necorespunzătoare a drumurilor cu caracter agricol	✓ Reabilitarea drumurilor cu caracter agricol
• Starea de degradare fizică și funcțională a centrului civic	✓ Reabilitarea centrului civic și diversificarea funcțională a acestuia
• Insuficiența parcurilor și a spațiilor verzi în zona centrală și a cartierelor de blocuri	✓ Identificarea suprafețelor necesare și înființarea de noi parcuri și spații verzi
• Acces redus la rețelele de utilități în zonele periferice	✓ Densificarea rețelelor de utilități în zonele periferice

Învățământ

Domeniul învățământului are un rol esențial în asigurarea unui capital uman de calitate, fapt recunoscut și reafirmat drept prioritar în cadrul POR 2014-2020, care prevede drept obiectiv tematic al axei prioritare 4 „investițiile în educație, formare și formare profesională pentru competențe și învățare pe tot parcursul vieții”.

În acest context, principalele aspecte care trebuie ameliorate în cadrul învățământului din orașul Jimbolia sunt: starea fizică a majorității clădirilor; dotarea insuficientă a sălilor de clasă, cabinetelor, laboratoarelor și atelierelor școlare; numărul insuficient al sălilor destinate educației fizice și sportului; rata foarte scăzută de promovabilitate la examenul de bacalaureat a elevilor de la filiera tehnologică; participare redusă la concursuri școlare; rezultate mediocre la examenul de evaluare națională a elevilor de clasa a VIII-a.

Nevoi / Probleme	Soluții
• stare fizică deficitară a clădirilor unităților de învățământ;	✓ reabilitarea spațiilor de învățământ;
• dotare insuficientă, a unei mari părți din sălile de clasă, cabinete, laboratoare și ateliere școlare;	✓ dotarea și modernizarea tuturor sălilor de clasă, laboratoarelor și atelierelor școlare;
• rezultate nesatisfăcătoare la Examenul de Evaluare Națională;	✓ organizarea de activități de pregătire suplimentară, precum și de activități after school pentru asigurarea unei pregătiri corespunzătoare constante a elevilor;
• rezultate slabe la Examenul de Bacalaureat obținute de elevii de la filiera tehnologică;	✓ organizarea de activități suplimentare de pregătire; ✓ monitorizarea constantă a nivelului de pregătire al elevilor; ✓ derularea de proiecte menite să sporească interesul elevilor pentru propria pregătire; ✓ consilierea părinților pentru optimizarea atitudinii față de școală și a programului copiilor lor;
• participare modestă la olimpiadele școlare;	✓ valorizarea elevilor care participă și/sau obțin premii la olimpiadele școlare, prin acordarea de premii și burse
• număr insuficient de săli și terenuri pentru practicarea educației fizice și sportului.	✓ amenajarea de săli și terenuri de sport în locațiile care nu dispune astfel de dotări

Sănătate

Starea de sănătate a populației influențează în modalități multiple sistemul urban: începând cu disponibilitatea și vigoarea populației active, continuând cu cheltuielile induse de morbiditatea spitalizată, respectiv cu presiunea asupra bugetelor sociale exercitată de persoanele în incapacitate de muncă și/sau bolnave cronic.

Starea de sănătate este, în egală măsură, o componentă importantă a calității vieții.

Din această perspectivă, nevoile de asigurare a serviciilor de sănătate ale populației orașului Jimbolia și ale microregiunii se referă la asigurarea unui număr corespunzător de medici la 1000 de locuitori, asigurarea funcționării în condiții optime a instalațiilor din clădirile spitalului Dr. Karl Diel, asigurarea funcționării în condiții de securitate, confort și de respectare a normelor specifice a tuturor unităților destinate sănătății.

Nevoi / Probleme	Soluții
<ul style="list-style-type: none"> starea critică a pavilionului de boli cronice; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ reabilitarea totală a pavilionului de boli cronice;
<ul style="list-style-type: none"> stare necorespunzătoare a instalațiilor cladirilor spitalului Dr. Karl Diel; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ înlocuirea/reabilitarea instalațiilor;
<ul style="list-style-type: none"> număr mediu de medici la 1000 de locuitori inferior mediei naționale; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ atragerea specialiștilor prin oferirea de locuințe la standarde ridicate de conform și chirii reduse și asigurarea de condiții de lucru excepționale în unitățile sanitare;
<ul style="list-style-type: none"> morbiditate ridicată și pondere mare a bolilor cronice datorate unui stil de viață nesănătos. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ derularea de programe de educație pentru sănătate.

Asistență socială

Domeniul social se numără printre prioritățile afirmate explicit de *Strategia Europa 2020*. Coeziunea socială, combaterea excluziunii și marginalizării și asigurarea pentru toți cetățenii a unei vieți demne și a unui rol activ în comunitate sunt, în acest sens, deziderate importante.

Orașul Jimbolia se remarcă prin structuri și servicii sociale complexe, orientate înspre ajutorare și susținere a persoanelor în dificultate. Astfel, nevoile domeniului de asistență socială se referă la: inexistența unei creșe, capacitatea redusă a structurilor destinate asistenței sociale, diversificarea serviciilor sociale în domeniul economiei sociale solidare, pentru a facilita integrarea reală a persoanelor cu dificultăți și a stimula ieșirea depășirea acestei condiții. De asemenea, o altă direcție este reprezentată de oferta de cursuri de calificare și sau reconversie profesională pentru persoanele defavorizate, cu același scop al facilitării integrării lor socio-economice.

Nevoi / Probleme	Soluții
<ul style="list-style-type: none"> capacitatea redusă a structurilor destinate asistenței sociale; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ multiplicarea structurilor destinate asistenței sociale sau/și extinderea celor existente;
<ul style="list-style-type: none"> inexistența unei creșe; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ construirea unei creșe;
<ul style="list-style-type: none"> inexistența ofertelor de cursuri de formare și/sau conversie profesională pentru persoanele defavorizate; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ susținerea ONG-urilor care oferă astfel de cursuri, adaptate ofertei de locuri de muncă din microregiune;

<ul style="list-style-type: none"> • slaba dezvoltare a structurilor de economi socială solidară; 	✓ stimularea înființării de sastfel de structuri;
<ul style="list-style-type: none"> • capacitate limitată de monitorizare a Serviciului Social din cadrul Primăriei, datorată personalului insuficient. 	✓ dezvoltarea Serviciului Social, pentru o monitorizare constantă a grupurilor vulnerabile.

Locuire

Caracteristicile locuirii în cadrul unui oraș au un rol determinant în defierea atractivității acestuia pentru resursele de muncă și potențialii investitori. O chipare corespunzătoare și un grad corespunzător de confort, ca și un peisaj agreabil și o organizare coerentă sunt doar câteva dintre carcateristicile luate în calcul în evaluarea calității locuirii.

Principalele nevoi ale orașului Jimbolia în acest domeniu sunt: creșterea stocului de locuințe publice, destinate pe de o parte persoanelor defavorizate, pe de altă parte specialiștilor; susținerea construcției de locuințe pentru tineri, pentru ameliorarea situației de relativă aglomerare ce caracterizează locuirea din orașul Jimbolia în prezent; perpetuarea stilului tradițional al clădirile rezidențiale; reabilitarea unei mari proporții a clădirilor individuale de locuit; deservire deficitară în privința alimentării cu gaz și a canalizării.

Nevoi / Probleme	Soluții
<ul style="list-style-type: none"> • pondere mică a locuințelor deținute sau administrate de Primărie; 	✓ demararea de proiecte de construire a unor ansambluri de locuințe rezidențiale destinate specialiștilor, respectiv destinate ansambluri delocuințe cu caracter social;
<ul style="list-style-type: none"> • indicatori sociologici de confort ai locuirii sub media națională; 	✓ susținerea construcției de locuințe pentru tineri;
<ul style="list-style-type: none"> • starea avansată de degradare mai ales a clădirilor rezidențiale construite în stil tradițional; 	✓ susținerea reabilitării clădirilor rezidențiale construite în stil tradițional, pentru perpetuarea identității vizuale a orașului;
<ul style="list-style-type: none"> • pondere mică a locuințelor alimentate cu gaz, respectiv a celor racordate la rețeaua de canalizare. 	✓ extinderea rețelelor de alimentare cu gaz și de canalizare.

Patrimoniul cultural, viața culturală și turismul

Orașul Jimbolia deține un patrimoniu consistent, reprezentat atât de monumente și edificii religioase, cu rol important în perpetuare tradiției și memoriei colective a comunității locale, cât și de ansambluri arhitecturale extinse și dispersate în cadrul țesutului construit, cu rol în conturarea unei identități vizuale pregnante a orașului.

Nevoile care se impun, în acest domeniu sunt legate de menținerea stării fizice corespunzătoare a monumentelor, respectiv asigurarea reabilitării clădirilor cu valoare arhitecturală din cadrul orașului.

Infrastructura culturală a prașului Jimbolia îndeplinește un rol important privind asigurarea coeziunii comunității. Nevoile, în acest domeniu, sunt legate de starea fizică proastă a clădirii bibliotecii, întreținerea muzeelor și respectiv consumul cultural în declin.

Turismul poate deveni o componentă a creșterii inteligente a orașului, contribuind la diversificarea funcțională și dezvoltarea sectorului terțiar. Nevoile turismului sunt legate de diversificarea infrastructurii de agrement, care să determine intensificarea circulației turistice și creșterea duratei medii a sejurului.

Nevoi / Probleme	Soluții
• vulnerabilitatea la intemperii a monumentelor;	✓ alocarea constantă de fonduri pentru întreținerea corespunzătoare și punerea în evidență prin iluminat artistic a monumentelor;
• starea de degradare a unora din clădirile de interes arhitectural-ambiental;	✓ susținerea reabilitării acestor clădiri, importante pentru perpetuarea identității vizuale a orașului;
• starea fizică proastă a clădirii Bibliotecii „Mihai Eminescu”;	✓ reabilitarea totală a clădirii Bibliotecii „Mihai Eminescu”;
• declinul numărului de vizitatori ai muzeelor și al numărului de cititori de la Biblioteca „Mihai Eminescu”;	✓ organizarea de evenimente de mai mare anvergură și impact la nivelul diferitelor grupuri de potențiali consumatori culturali;
• număr redus și fluctuant de turiști.	✓ reabilitarea și diversificarea infrastructurii de agrement; ✓ definirea unor circuite turistice microregionale și transfrontaliere, pentru stimularea valorificării potențialului local.

Administrație

În majoritatea domeniilor de activitate, *factorul organizatoric* este decisiv pentru reușită. Cu atât mai mult în administrația locală, unde acesta influențează semnificativ activitățile din celelalte sectoare social-economice și gradul de satisfacție al cetățenilor. De componenta organizatorică depind sesizarea oportunităților și exploatarea conjuncturilor favorabile, minimizarea riscurilor și a obstacolelor din calea dezvoltării, valorificarea inteligentă a resurselor, asigurarea unui climat de încredere, stimulat pentru coeziunea socio-teritorială și dezvoltarea locală, aplicarea creativă local a orientărilor strategice formulate la nivel regional, național și european.

Cu toate progresele făcute în exercitarea actului administrativ la nivelul orașului Jimbolia, rămân o serie de probleme nerezolvate, multe decurgând din insuficiența atractivității a serviciului public pentru forța de muncă înalt calificată și/sau specializată.

Un alt grup de probleme este legat de nevoia de a depăși practicile birocratice, prin introducerea de proceduri precise, adaptate rezolvării rapide a unei game de solicitări din ce în ce mai complexe, aflate în continuă evoluție și care cer competențe digitale, reclamă abilități de lucru în echipă și de programare eficientă a timpilor de execuție, comunicarea continuă cu eșaloanele superioare, coordonarea eficace a echipelor de execuție, respectarea de termene strânse etc.

Nevoi / Probleme	Soluții
• Gradul avansat de degradare a conacului Csekonics, într-una din aripile căruia se află sediul Primăriei Jimbolia.	✓ Reabilitarea clădirii Primăriei, cu respectarea normelor specifice privind intervențiile asupra clădirilor de patrimoniu și funcționalizarea

	internă la standarde actuale.
<ul style="list-style-type: none"> • Circulația greoaie a informației în interiorul primăriei, datorită clarificării insuficiente a procedurilor interne. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Îmbunătățirea procedurilor și practicilor de comunicare instituțională internă și de circulație a documentelor.
<ul style="list-style-type: none"> • Stagnări și blocaje episodice în fluxurile de activități, datorită lipsei unor echipamente tehnice sau incompatibilității dintre sistemele de operare. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Înnoirea suportului informatic (hard și soft) pentru serviciile cu rol nodal și asigurarea consultanței de specialitate de înalt nivel în achiziționarea sistemelor de operare.
<ul style="list-style-type: none"> • Implicarea redusă a cetățenilor în luarea deciziilor care îi privesc. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Îmbunătățirea procedurilor, a mijloacelor și a tehnicilor de consultare a cetățenilor. ✓ Respectarea procedurilor de consultare publică și creșterea performanței în comunicarea directă cu cetățenii.
<ul style="list-style-type: none"> • Ponderea redusă a resursei umane specializate și performante în desfășurarea actului administrativ. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Îmbunătățirea salarizării, introducerea de criterii de stimulare a meritului și de recompensare a performanței profesionale. ✓ Programe de formare continuă în domeniul practicilor moderne în administrație, cu adresabilitate specifică pentru sarcinile de lucru ale personalului angajat.